

Bilag III

Nogle af udvalgets spørgsmål til L 76 til justitsministeren og dennes besvarelse heraf

Spørgsmål nr. 8:

Opfattes svært senil-demente som en tilstand af sindssyge, eller er det en tilstand som »ganske må sidestilles hermed«?

Svar:

Justitsministeriet har i anledning af det stillede spørgsmål indhentet en udtalelse fra Retslægerådet, der har udtalt, at svært senil-demens efter Retslægerådets opfattelse er en tilstand af sindssyge.

Spørgsmål nr. 9:

Efter lovforslagets §§ 14–18 kan tvangsfiksering, fysisk magt og beskyttelsesfiksering og tvangsmedicinering (f.eks. med depotmedicin) anvendes, selv om den pågældende patient ikke opfylder betingelserne for at kunne tvangstilbageholdes. Under henvisning hertil bedes ministeren gøre rede for, om de nævnte tvangsindgreb ikke har karakter af frihedsberøvelse, der må kræve, at betingelserne efter lovforslagets § 5 er til stede, og som må kunne efterprøves af domstolene efter retsplejelovens kapitel 43 a.

Svar:

I forslag til lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien (L 76) er betingelserne for tvangsbehandling forskellige fra de betingelser, der gælder med hensyn til tvangsfiksering, fysisk magtanvendelse og beskyttelsesfiksering.

1. Tvangsbehandling

Efter lovforslagets § 12, stk. 1, må tvangsbehandling, herunder tvangsmedicinering, kun anvendes over for personer, der opfylder betingelserne for tvangstilbageholdelse, jf. § 10 sammenholdt med § 5. I § 12, stk. 3, er der hjemmel til, at overlægen kan træffe bestemmelse om, at der om fornødent kan anvendes magt til

tvangsbehandlingens gennemførelse. I almindelighed vil en sådan magtanvendelse i forbindelse med en tvangsbehandling være begrænset til en kortvarig fastholden, der ikke har karakter af en frihedsberøvelse. Der kan dog tænkes tilfælde, hvor behandlingens gennemførelse nødvendiggør et lidt længerevarende indgreb i patientens mulighed for at bevæge sig frit omkring på afdelingen. Som eksempel kan nævnes fastspænding af en patient med det formål at forhindre den pågældende i at spise og drikke forud for en elektrostimulationsbehandling. I sådanne tilfælde vil der efter omstændighederne kunne foreligge en frihedsberøvelse. Afgørelsen heraf må bero på de konkrete omstændigheder. Hvis frihedsindgrebet efter dets nærmere karakter, formål og tidsmæssige udstrækning ikke kan betegnes som et underordnet, accessorisk led i tvangsbehandlingen, må indgrebet mod den pågældendes vilje antages at udgøre en frihedsberøvelse i form af en tvangstilbageholdelse.

Klage over tvangsbehandling indgives til patientklagenævnet, hvis afgørelse vil kunne indbringes for Sundhedsvæsenets Patientklagenævn. Har der i forbindelse med tvangsbehandlingen fundet en frihedsberøvelse (tvangstilbageholdelse) sted, vil spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed kunne indbringes for retten i overensstemmelse med lovforslagets § 34.

2. Fiksering m.v.

Efter lovforslagets kapitel 5 kan der under nærmere angivne betingelser anvendes bæltefiksering (§§ 14–16), fysisk magt (§ 17) og beskyttelsesfiksering (§ 18) over for patienter, der er indlagt på en psykiatrisk afdeling. Det fremgår af ordlyden af bestemmelserne og af bemærkningerne hertil (lovforslagets side 17, venstre spalte, og side 25, højre spalte), at de nævnte tvangsindgreb ikke blot kan anvendes